

Inspiratiebijeenkomst Jongeren en verslaving

Woensdag 22 juni '22

50 | 50 Workcenter - Leger des Heils

Zwolle

Aanleiding

De Inspiratiebijeenkomst *Jongeren en Verslaving* is een initiatief van het Regionaal Cliëntenplatform Jeugdhulp IJsselland. De voorbereiding van deze bijeenkomst is verzorgd door Linda Smit en Ivonne Saueressig, leden van het Platform en Dineke Diender, ondersteuner Platform / adviseur jeugdparticipatie. Het Regionaal Cliëntenplatform Jeugdhulp IJsselland richt zich op het formuleren van adviezen rond regionaal georganiseerde jeugdhulp en het organiseren van inspirerende themabijeenkomsten. Het RSJ IJsselland heeft aan Zorgbelang Overijssel de opdracht gegeven om dit te organiseren.

Het werd een inspirerende bijeenkomst waar een gemêleerd gezelschap van ervaringsdeskundigen, wethouders, beleidsmedewerkers, leden van adviesraden en mensen uit het werkveld elkaar ontmoetten. Aansluitend maakten de deelnemers volop gebruik van de mogelijkheid om met elkaar in gesprek te gaan. De groepsgesprekken verliepen levendig.

De bijeenkomst werd verzorgd onder voorzitterschap van Karin van Dam, voorzitter Cliëntenplatform Jeugd. Het eerste deel van het programma bestond uit 3 inleidingen verzorgd door:

- **Martijn Wassink** van de [Herstelbroeders](#)
- **Karin Kleinherenbrink** over [Opgroeien in een Kansrijke Omgeving](#)
- **Marco Smit en Rick Kamphuis** van [Intact, herstel en zelfhulp](#)

Uit de inleidingen werd duidelijk dat preventie een proces van lange adem is waarbij veel partijen betrokken zijn. Martijn en Marco waren niet alleen gekomen: samen met een jongere deden zij openhartig verslag van het proces van herstel. Hun persoonlijke verhalen maakten indruk op de aanwezigen.

De Herstelbroeders.

Opgericht door twee ervaringsdeskundigen. De ondersteuning door de Herstelbroeders gaat uit van herkenning, gelijkwaardigheid en richt zich op herstelcoaching, family counseling en interventie. De begeleiding is professioneel, één op één en intensief, 24/7 bereikbaar. Eén vast onderdeel van het

traject bestaat uit het bezoeken van 12-stappen meetings. Door een coach te koppelen aan een cliënt wordt de kans op terugval verkleind. Bij start van de ondersteuning zetten de Herstelbroeders in op totale abstinentie, daarin onderscheiden zij zich van veel reguliere hulpverlening waarbij gecontroleerd gebruik wordt toegestaan.

[De Herstelbroeders](#)

Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO)

Hardenberg is één van de pilotgemeenten die in 2018 gestart is met het IJslandse Preventiemodel. Het doel van de aanpak: dat alle jongeren in Nederland kunnen opgroeien in een kansrijke omgeving, waar aandacht is voor welbevinden en het voorkomen van middelengebruik. De basis voor de aanpak is nog steeds het IJslandse preventiemodel, maar wel toegespitst op de Nederlandse situatie aan de hand van de lessen uit de pilot, nu OKO genaamd. Op basis van onderzoek wordt door de gemeente Hardenberg met samenwerkingspartners een plan uitgezet. Partners als scholen, welzijnswerk, kerken, sportverenigingen alsook met ouders.

[Opgroeien in een Kansrijke Omgeving \(OKO\)](#)

Intact

Intact is onderdeel van Tactus verslavingszorg. Intact organiseert zelfhulpgroepen en heeft een aanbod van herstelcursussen voor mensen die met hun herstel aan de slag willen. Het team van Intact bestaat uit vrijwilligers en ervaringsdeskundigen. Ervaringsdeskundigheid kan een belangrijke rol spelen in het herstelproces. Hun kracht zit in kennis en ervaring. Kennis van factoren en ervaringen die herstel bevorderen én belemmeren. De ervaringsdeskundige ondersteunt op diverse levensgebieden zoals bijvoorbeeld wonen en werken.

[Intact zelfhulpgroep en hersteltrainingen](#)

Voor jongeren(15-28 jaar) is de DJ Mik zelfhulpgroep opgezet. DJ MIK staat voor **De Jonge Mensen in Kracht (DJ MIK)**.

Na een korte pauze volgden **twee rondes met drie gespreksgroepen**: wat is er lokaal nodig om enerzijds verslaving te voorkomen en anderzijds jongeren en hun naasten te ondersteunen en begeleiden bij interventies en nazorg.

De Herstelbroeders

Martijn heeft Chris en Peter (beiden ervaringsdeskundig) en Carla (family counselor en ervaringsdeskundig moeder) meegenomen.

- Zet op basisscholen meer in op spreken over emoties. Maak kinderen in velerlei opzicht weerbaar. Eén van de aanwezigen noemt het programma Rots en Water. Zet dat in op basisscholen en laat dat doorlopen in het Voortgezet Onderwijs.
- Richt preventie activiteiten ook op het gehele systeem/familie. Zoals bijvoorbeeld moeders voor moeders.
- Verplicht ouders om naar preventie activiteiten op school te komen.
- Maak jongeren weerbaar, als overheid van alles verbieden is niet de oplossing.
- Zet als gemeente in op het bespreekbaar maken van middelengebruik in de eigen gemeente.
- Ontmoedig met voorbeeldgedrag alcoholgebruik.
- Zoek naar lokale rolmodellen en zet hen in bij preventie activiteiten.
- Informeer huisartsen welk aanbod er is in de gemeente rond middelengebruik door jongeren zodat zij sneller gebruik herkennen en kunnen verwijzen naar o.a. zelfhulpgroepen.
- Maak als gemeente en welzijnsorganisaties gebruik van ervaringsdeskundigen in zowel preventie activiteiten zoals voorlichting maar ook tijdens begeleiding en nazorg.

- Maak gebruik van succesverhalen!

Opgroeien in een kansrijke omgeving (OKO). Karin Kleinherenbrink, gemeente Hardenberg.

Aandachtspunten die lokaal kunnen worden opgepakt:

- Winst zit hem echt in het samenwerken.
- Samenwerken lukt, omdat het een lange termijn perspectief heeft.
- Je moet in de community zien te komen, in de cultuur van de samenleving.
- Zien al meer verschuiving van alcohol naar 0,0 drankjes.
- Mooi om te kijken hoe je vanuit sport, muziek, etc. doelen kan abstraheren naar maatschappelijke doelen.
- Behoeftte om vooral bij elkaar in de keuken te kijken.

Intact, Herstel en Zelfhulp (onderdeel Tactus)

Marco geeft aan dat hij plezier en zingeving heeft gevonden door aan de slag te zijn gegaan bij Intact. De aansluiting met jongeren is lastiger omdat hij een oudere leeftijd heeft (58 jaar). Intact heeft speciale zelfhulpgroepen voor jongeren (16 – 28-jarigen). Rick is als jonge ervaringsdeskundige daar actief in. Er zijn bijeenkomsten in Deventer, Zwolle, Zutphen en Enschede).

Deelnemers vroegen zich af of Marco en Rick terugkijkend op hun verslaving kunnen aangeven of het voorkomen had kunnen worden. Misschien, maar de insteek zal per persoon verschillend zijn.

Aandachtspunten voor lokale verbetering:

- Voorlichting op school is belangrijk. Communicatie met kinderen over hoe je omgaat met elkaar en over de aantrekkingskracht van verslaving.
- Bespreek verslaving. Geef handvatten voor deze gesprekken aan naasten (familie en vrienden) / hulpverleners / leerkrachten; neem hiervoor contact op met preventiemedewerkers van Tactus.
- Bezoek de juiste plekken om met jongeren zelf in gesprek te gaan. Dit vraagt andere werktijden (buiten vaste kantooruren) en andere werkplek (buiten het gemeentehuis). Loop eens mee met een ervaringsdeskundige.
- Mogelijkheden voor instellingen waar mensen met een licht verstandelijke beperking wonen. Tactus heeft hiervoor een speciale werkgroep.
- Inzet vanuit Intact / Tactus wordt geregeld vanuit inkoop door de gemeente.
- Deel ervaringen over omgang met verslaving van jongeren en mogelijkheden voor zelfhulp met elkaar en stem het op elkaar af. Oproep aan gemeenten en andere betrokkenen.
- Het opzetten van een zelfhulp groep vraagt aandacht voor de juiste persoon als ervaringsdeskundige. Intact heeft de nodige ervaring. Het is belangrijk dat je continuïteit kunt bieden aan jongeren.

Plenaire terugkoppeling van de groepsgesprekken door Karin van Dam, Maaïke Varwijk (RSJ) en Dineke Diender. De groepsgesprekken leidde tot geanimeerde gesprekken die ook na afsluiting van het programma doorgingen.

Kortom: een geslaagde bijeenkomst.